

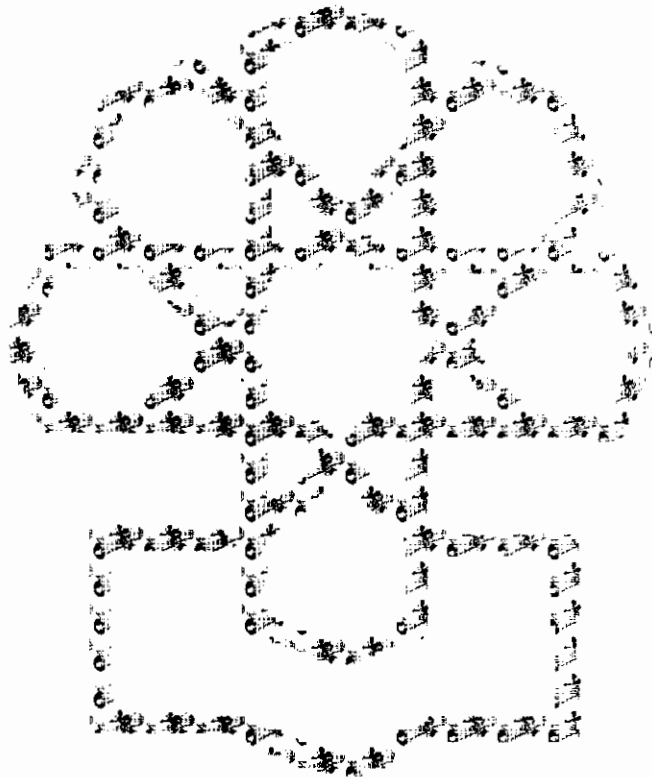

۴۱۸
۴

وزارت نیرو (تعرفه برق) در لایحه بودجه سال ۱۳۷۸

با تأکید بر بند «ب» و «ه» تبصره ۴۴

درباره لایحه بودجه سال ۷۸ - شماره (۱۱)

معاونت پژوهشی
دی ۱۳۷۷

کار: دفتر امور زیربنایی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
تدوین: واحد اسناد و کتابخانه ملی
شماره: ...
تاریخ: ...

کد گزارش: ۱۶۰۴۱۱۵

بسمه تعالی

وزارت نیرو (تعرفه برق) در لایحه بودجه سال ۱۳۷۸ با تأکید بر بند «ب» و «ه» تبصره ۴۴ درباره لایحه بودجه سال ۷۸- شماره (۱۱)

کد گزارش: ۱۶۰۴۱۱۵

بند ب تبصره ۴۴: وزارت نیرو مکلف است برای کلیه مشترکان برق سه فاز و همچنین آن دسته از مشترکان برق تک فاز واقع در مناطق غیرگر مسیری که مصرف ماهیانه آنها بیش از ۶۰۰ کیلووات ساعت در ماه می باشد کنتور دو تعرفه نصب نماید. شورای اقتصاد با حفظ قیمت متوسط برق در حد مصوب، افزایش نرخ برق در اوج مصرف و نیز کاهش قیمت آن در دیگر ساعات را طوری تعیین نماید که موجب کاهش مصرف در ساعات اوج گردد.

۱- به طور کلی در صنعت برق یکی از اهرم هایی که در دست مدیریت این صنعت قرار دارد تا به وسیله آن در جهت بهره برداری بهینه و اقتصادی تر از تأسیسات اقدام نماید، موضوع هدایت مصرف از ساعات بحرانی مصرف (پیک سیستم- اوج بار سیستم) به ساعات دیگری که بار مصرفی کمی وجود دارد، می باشد.

۲- نکته حائز اهمیت در جابه جایی زمان مصرف از ساعتی به ساعات دیگر در این مسئله نهفته است که در صنعت برق به طور ماهوی امکان ذخیره سازی برق تولیدی اضافی در زمان هایی که تقاضا کم می باشد و استفاده از این ذخیره در زمان هایی که تقاضا به اوج خود می رسد وجود ندارد، لذا تأسیسات تولید و عرضه در این صنعت باید همواره در تمام لحظات آمادگی عرضه برق را به میزانی که مصرف کننده تصمیم می گیرد داشته باشد. از این رو میزان سرمایه گذاری در صنعت برق که از سنگین ترین سرمایه گذاری ها نیز می باشد تابع مستقیمی است از میزان حداکثر تقاضا در چند لحظه یا چند ساعت از شبانه روز که این چند ساعت را ساعات اوج مصرف یا پیک بار می نامند. حال اگر با تمهیداتی بتوان تا جایی که امکان پذیر باشد از این اوج مصرف بتراشیم و آن را کاهش دهیم و این مقدار مصرف را به زمان دیگری منتقل نماییم این امر علاوه بر این که موجب صرفه جویی میلیاردها تومان سرمایه گذاری های مربوط به تولید و انتقال و توزیع برق خواهد گردید باعث می شود تا ساعات بهره برداری از تأسیسات نیز متعادل تر شده و به این ترتیب هزینه تمام شده برق تولیدی کاهش یابد.

۳- در این راستا یکی از مهم ترین ابزارها نصب کنتورهای دو تعرفه یا حتی سه تعرفه می باشد که یکی از این کنتورها، مصرف در ساعات پیک بار را اندازه گیری می کند و کنتور دیگر مصارف سایر ساعات را منعکس می نماید. به این ترتیب با افزایش نرخ برای ساعات پیک بار و ارزان کردن آن برای سایر ساعات طبیعتاً مقدار قابل توجهی از مصارف به ساعات ارزان تر منتقل می گردد.

۴- ولی موضوع بسیار مهم در این زمینه این است که اگر تصمیم گیری در مورد آن براساس اصول علمی صورت نگیرد موجب اجحاف به مصرف کننده یا تولید کننده می گردد، مقدار افزایش نرخ در زمان های بحرانی یا کاهش آن در زمان های دیگر می باشد. به عبارت دیگر این افزایش و کاهش نرخ در ساعات مختلف باید براساس محاسباتی صورت گیرد که جنبه علمی داشته و قابل توجیه باشند. زیرا اگر ساختمان تعرفه های برق براساس هزینه متوسط استوار باشد (که در حال حاضر نیز همین گونه است) در

طرح کنترهای دو تعرفه‌ای به هیچ وجه نمی‌توان با محاسبات علمی و منطقی نرخ‌های ساعات اوج مصرف و سایر ساعات را تعیین کرد و در این شرایط فقط می‌توان با حدس و گمان و بهتر بگوییم سلیقه‌ای عمل نمود. شایان ذکر است که در سیستم محاسبات هزینه نهایی، قیمت تمام شده برق در ساعات مختلف کاملاً روشن می‌باشد لذا به راحتی می‌توان نرخ‌های زمان بحرانی و سایر ساعات را تعیین کرد بدون این که اجحافی به مصرف کننده یا تولیدکننده وارد شود.

۵- با توجه به نکات فوق‌الذکر به نظر می‌رسد منطقی‌تر این خواهد بود که بند «ب» مورد بحث به شکلی اصلاح و تکمیل گردد که موضوع اجرای نرخ‌ها در طرح دو تعرفه کردن مصارف بر پایه هزینه نهایی marginal cost استوار گردد.

بند «ب» پیشنهادی وزارت نیرو مکلف است برای کلیه مشترکان برق سه فاز و همچنین آن دسته از مشترکان برق تک فاز واقع در مناطق غیرمسیری که مصرف ماهانه آنها بیش از ۶۰۰ کیلووات ساعت می‌باشد کنتر دو تعرفه نصب نماید.

نرخ‌های مربوط به ساعات اوج مصرف و سایر ساعات که براساس سیستم نرخ‌گذاری هزینه نهایی استوار خواهد گردید، توسط شورای اقتصاد تصویب و به مورد اجرا گذارده خواهد شد، مشروط بر این که حد متوسط نرخ‌های دو تعرفه جدید در سال ۱۳۷۸ از حد متوسط نرخ‌های مصوب برنامه برای سال مذکور تجاوز ننماید.

بند «ا» تبصره ۴۴: وزارت نیرو و شرکت‌های تابعه مکلف هستند در سال ۱۳۷۸ ماهانه مبلغ پانصد (۵۰۰) ریال آبونمان از طریق قبض برق مصرفی از همه مشترکان برق به استثنای کشاورزی و برق روستایی مصارف کمتر از یکصد و پنجاه کیلووات ساعت در ماه دریافت نمایند و به حساب در آمد عمومی کشور ردیف ۵۹۴۵۴۰ قسمت سوم این قانون واریز کنند.

۱- موضوع این بند اخذ ۵۰۰ ریال ماهانه از تعدادی از مشترکان برق می‌باشد.

۲- به عبارت دیگر کلیه مشترکان برق به استثنای مشترکان کشاورزی - روستایی و مشترکان با مصرف کمتر از ۱۵۰ کیلووات ساعت در ماه مشمول این پرداخت خواهند بود. براساس تجزیه و تحلیل آماری که روی تعداد مشترک در هر گروه و همچنین توزیع فراوانی مشترکان در طبقات مصرف صورت گرفت این نتیجه حاصل گردید که با حذف مشترکان روستایی و کشاورزی که تعداد آنها حدود ۴ میلیون مشترک می‌باشد و همچنین مشترکان با مصرف کمتر از ۱۵۰ کیلووات ساعت در ماه که تعداد آنها نیز حدود ۲ میلیون مشترک است، باقی مانده مشترکان که مشمول پرداخت می‌گردند بالغ بر حدود ۷/۵ میلیون مشترک خواهد بود (رقم کل مشترکان در سال ۱۳۷۶ بالغ بر ۱۳/۵ میلیون مشترک بوده است) به این ترتیب با احتساب ۶ هزار ریال پرداخت سالانه، وجوه حاصله بالغ بر ۴۵ میلیارد ریال خواهد شد.

۳- در بودجه سال ۱۳۷۷ دستگاه‌های استفاده کننده از این وجوه مشخص شده‌اند اگرچه جمع ارقام تخصیص داده شده به آنها بیش از رقم فوق‌الذکر می‌باشد ولی با این حال دستگاه‌ها مشخص شده‌اند ولی این امر در متن پیشنهادی برای سال ۱۳۷۸ نامشخص می‌باشد و معلوم نیست چه دستگاه‌هایی از این وجوه استفاده خواهند کرد.